

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

פשע מאורגן - 61794

תאריך עדכון אחרון 07-01-2024

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: קרימינולוגיה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר יהודית בנדלק

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: Judy.Bendalak@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום מראש

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הקורס יתמקד בהיבטים השונים של נושא הפשע המאורגן, כגון: בעיות ההגדרה ומשמעותם מבחינת מדיניות, צורות הארגון, שחיתות ואלימות לדורותיה, פשיעה מאורגנת והגירה. בנוסף לכך תידון ה"מלחמה" בפשע המאורגן, היינו, חקיקה, אכיפה נגד אנשים, ארגונים ושווקים. הדיון בסוגיות הללו יכלול סקירת מחקר בתחום כמו גם, היבטים תיאורטיים, אירועים אקטואליים בארץ ובעולם, ראיונות עם ראשי ארגוני פשע ועוד.

מטרות הקורס:

הקורס יבחן את הצורות השונות של ארגוני הפשע והתהוותם, יעסוק בהגדרת התופעה ובעיותיה, בליווי דיון בגישות תיאורטיות המתייחסות לנושא זה. תערך סקירה של ארגוני הפשע בישראל ובעולם, כמו גם, בחינת סוגיית הפשע הבין-לאומי והשלכותיו הנרחבות.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

הסטודנט יתוודע לארגוני הפשע השונים בארץ וברחבי העולם.
הסטודנט יתמצא בהיבטים השונים של התופעה ובאמצעים אפקטיביים למאבק בהשלכותיה.
הסטודנט יתמצא בגישות תיאורטיות המתייחסות לסוגיה זו.

דרישות נוכחות (%) :

90%

שיטת ההוראה בקורס: הוראה פרונטלית (והוראה מרחוק)

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. פשיעה מאורגנת: צורות הארגון;
2. הגדרות לתופעת הפשע המאורגן;
3. בעיות ההגדרה והיבטים תיאורטיים;
4. הפשע המאורגן בישראל;
5. הפשע המאורגן בארצות העולם;
6. פשע מאורגן בין-לאומי.

חומר חובה לקריאה:

1. אלדר, ש. (2012). על היקפו של המונח "ארגון פשיעה" בחוק מאבק בארגוני פשיעה, התשס"ג-2003, משפטים, מב, 242-183.
2. אמיר, מ. (2001). ארגוני טירור וארגוני פשע מאורגן: הדימיון, השוני והקשר ביניהם. משטרה

- וחברה, 5, 107-132.
3. אמיר, מ. (2004). יש פשע מאורגן בישראל: תולדותיו של ויכוח ציבורי. בתוך: ל. עדן, א. שדמי, וי. קים (עורכים), רודפי צדק: מחקרים בפשיעה ואכיפת חוק בישראל (עמ' 419-437). בית ברל.
 4. אשד, ג. (2005). הפשיעה המאורגנת בישראל ובעולם- מגמות ותהליכים. המשפט, 19, 14-25.
 5. הופנונג, ת. (2013). אתיקת רווח: הקוד האתי של ארגון הפשע היפני- היאקוזה- ותכליתו, קרימינולוגיה ישראלית, 2, 107-131.
 6. טובי, ט. (2008). ארגוני הפשע המאורגן כאיום על המדינה הריבונית. נתיב, 121, 65-73.
 7. סרינג, ד. (2013). "תראו אותו": על המשמעות האזרחית של סרטי הגנגסטרים. בתוך: אבנון, ד. (עורך). חינוך אזרחי בישראל (פרק 16).
 8. פלאח, ז. (2016). דוקטרינת הרב-עבריינים. משפט וממשל, יז-תשע"ו, 485-518.
 9. תמיר, א., וגלילי, י. (2011). ספורט וטרור- מדיניות ארגוני הספורט הבין-לאומיים בנושא קיום אירועי ספורט בזמני טרור בישראל. בתנועה, י"א(1).
 10. Abadinsky, H. (2000). *Explaining Organized Crime*. In: H. Abadinsky (ed.), *Organized Crime* (pp. 32-49, Ch. 2). Belmont CA: Wadsworth-Thomson Learning.
 11. Albanese, J. Reichel, P. (Eds.). (2014). *Transnational Organized Crime- An Overview from Six Continents*. SAGE Publications, Inc.
 12. Aronowitz, A. (2003). *Trafficking in Human Beings: An International Perspective*. In: D. Siegel., H.G. Bunt Van de., & D. Zaitch (Eds.), *Global organized crime: trends and developments* (pp. 85-105, Ch. 9). Dordrecht, Netherlands, Kluwer academic.
 13. Arsovska, J. (2014). *Organized Crime*. In: *The Encyclopedia of Criminology and Criminal Justice*. Albanese, J. S. (Ed.) Blackwell Publishing Ltd.
 - 14.a. Battisti M., Bernardo G., Konstantinidi A., Kourtellos A., Lavezzi A.M. (2020) *Socio-Economic Inequalities and Organized Crime: An Empirical Analysis*. In: Weisburd D., Savona E., Hasisi B., Calderoni F. (Eds.) *Understanding Recruitment to Organized Crime and Terrorism* (pp. 205 -239). Springer, Cham.
 14. Braga, A., Weisburd, D., (2015). *Focused Deterrence and the Prevention of Violent Gun Injuries: Practice, Theoretical Principles, and Scientific Evidence*. *Annual Review of Public Health*, 36: 55-68.
 - 15.a. Calderoni, F., Campedelli, G. M., Szekely, A., Paolucci, M., Andrighetto, G. (2022). *Recruitment into Organized Crime: An Agent Based Approach Testing the Impact of Different Policies*, *Journal of Quantitative Criminology*, 38: 197-237
 - 15.b. Campana, P., Varese, F. (2018). *Organized Crime In The United Kingdom: Illegal Governance Of Markets And Communities*. *Brit. J. Criminol.* 58: 1381-1400
 - 16.a. Cayli, B. (2016). *Performance Matters More Than Masculinity: Violence, Gender Dynamics and Mafia Women*. *Aggression and Violent Behavior*, 29: 36-42.
 - 16.b. Comunale et al. (2020). *Systematic Review of the Social, Psychological and Economic Factors Relating to Involvement and Recruitment into Organized Crime*. In: Weisburd et al. (Eds.), *Understanding Recruitment to Organized Crime and Terrorism* (pp. 175-204). Springer.
 - 17.a. Diviák, T., Coutinho, J.A. & Stivala, A.D. (2020). *A Man's world? Comparing the structural positions of men and women in an organized criminal network*. *Crime*,

-
- Law and Social Change*, 74, 547–569. <https://doi.org/10.1007/s10611-020-09910-5>.
- 17.b. Kochan, N. (2005). *The Russian mafia*. In: N. Kochan (Ed.), *The washing machine: how money laundering and terrorist financing soils us*. London: Centinage.
18. Levi, M. (2002). *The organization of serious crimes*. In: M. Maguire., R. Morgan., & R. Reiner (Eds.), *The Oxford handbook of criminology* (Ch. 24, pp. 878-914). Oxford, UK: Oxford University Press.
- 19.a. Maimon, D., & Louderback, E. R. (2019). *Cyber-Dependent Crimes: An Interdisciplinary Review*. *Annual Review of Criminology*, 2(1), 191–216. <https://doi.org/10.1146/annurev-criminol-032317-092057>.
- 19.b. Middleton, D. & Levi, M. (2015). *Let Sleeping Lawyers Lie: Organized Crime, Lawyers and the Regulation of Legal Services*. *British Journal of Criminology*, 55: 647–668.
- 20.a. Niezink, N.M.D., & Campana, P. (2023). *When Things Turn Sour: A Network Event Study of Organized Crime Violence*. *J Quant Criminol*, 39, 655–678. <https://doi.org/10.1007/s10940-022-09540-1>
- 20.b. Rush, R. J., & Scarpitti, F. R. (2001). *Russian Organized Crime: The Continuation of an American Tradition*. *Deviant Behavior*, 22(6), 517-540.
- 21.a. Savona E.U., Calderoni F., Campedelli G.M., Comunale T., Ferrarini M., Meneghini C. (2020). *The Criminal Careers of Italian Mafia Members*. In: Weisburd D., Savona E., Hasisi B., Calderoni F. (Eds.), *Understanding Recruitment to Organized Crime and Terrorism* (pp. 241-267). Springer, Cham.
- 21.b. Scandizzo, P. L., Ventura, M. (2015). *Organized Crime, Extortion and Entrepreneurship Under Uncertainty*. *European Journal of Law and Economics*, 39:119–144.
22. Scognamiglio, A. (2018). *When The Mafia Comes to Town*. *European Journal of Political Economy*, 55: 573-590.
23. Sergi, A. (2019), *Polycephalous 'ndrangheta: Crimes, behaviours and organisation of the Calabrian mafia in Australia*, *Australian & New Zealand Journal of Criminology*, 52-1: 3–22.
- 24.a. Van Dijk, M., Kleemans, E., & Eichelsheim, V. (2019). *Children of Organized Crime Offenders: Like Father, Like Child? An Explorative and Qualitative Study Into Mechanisms of Intergenerational (Dis)Continuity in Organized Crime Families*. *European Journal on Criminal Policy and Research*, 25(4), 345–363.

24.b. Villani, S., Mosca, M., Castiello, M. (2019), A virtuous combination of structural and skill analysis to defeat organized crime, *Socio-Economic Planning Sciences*, 65: 51-65.

חומר לקריאה נוספת:

25. אמיר, מ. (2001). היש פשע מאורגן בישראל? שערי משפט, ב(3), 321-335.
26. אמיר, מ. (2003). פשע מאורגן בין-לאומי: תחילתה של תאוריה ושיקולי מדיניות. בתוך: מ. חובב, ל. סבה, ומ. אמיר (עורכים), מגמות בקרימינולוגיה: תאוריה, מדיניות ויישום (עמ' 639-710). ירושלים: ארט פלוס.
27. גלני מ. (2009). מקמאפיה- פשע ללא גבולות, ת"א, ספרי עליית הגג-דיעות אחרונות פרוט עמ' יימסר במהלך הסמסטר).
28. סביאני, ר. (2008). קאמורה: המאפיה של נאפולי. ת"א: אריה ניר (פרוט עמ' יימסר במהלך הסמסטר).
29. פישר, ר., ודור, ד. (1993). סולומון אבו גנגסטר יהודי. ספרית מעריב (פרוט עמ' יימסר במהלך הסמסטר).
30. רוב, פ. (2000). חצות בסיציליה. ת"א: זמורה-ביתן. (פרוט עמ' יימסר במהלך הסמסטר).
31. רז, י. (2004). אחי, היאקוזה: מסע אישי אל תוך המאפיה היפנית. תל-אביב: מודן (פרוט עמ' יימסר במהלך הסמסטר).

32. Abadinsky, H. (2000). *Organized Crime: attributes and structure*. In: H. -Abadinsky (ed.), *Organized Crime* (Ch.1, pp. 1-12). Belmont, CA: Wadsworth Thomson Learning.

33. Albanese, J., & Dilip, K. D. (2003). *A framework for understanding*. In: J. Albanese (ed.), *Organized Crime: World Perspectives* (pp. 1-17). Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.

34. Barnes, N. (2017). *Criminal Politics: An Integrated Approach to the Study of Organized Crime, Politics, and Violence*. *Perspectives on Politics*, 15(4): 967-987.

35. Clinard, M. (1994). *Types of Criminal behavior*. In: M. Clinard., & R. Quinney (eds.), *Criminal Behavior Systems: A Typology* (pp. 1-23, Ch. 1). Cincinnati, Ohio, Anderson publishing Co.

36. Makarenko, T. (2003). *The Ties that Bind: Uncovering the Relationship Between Organized Crime and Terrorism*. In: D. Siegel., H.G. Bunt Van de., & D. Zaitch (eds.), *Global organized crime: trends and developments* (pp. 159-175, Ch. 16). Dordrecht, Netherlands, Kluwer academic.

37. Morash, M. (1984). *Organized Crime*. In: R. Meier (Ed.), *Major Forms of Crime*. (pp. 191-219, Ch. 9). Beverly-Hills, CA. Sage Publications.

מרכיבי הציון הסופי:

הגשת עבודה מסכמת / פרויקט גמר / מטלת סיכום / מבחן בית / רפרט 100 %

מידע נוסף / הערות:

"יתכנו שינויים לקראת פתיחת סמסטר ב' והתאמות במהלך הקורס בהתאם למצב.
המבחן המסכם בקורס ינתן- כמבחן בית קצוב בזמן.